

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

23 מרץ 2020

תלה"מ 28042-03-19 מ' נ' ק'

כב' השופט פליקס גורודצקי		בפני
א.מ.ת.ז. XXXX	תובעת	
באמצעות ב"כ עו"ד		
נגד		
ח.ק.ת.ז. XXXX	נתבע	
באמצעות ב"כ עו"ד		

החלטה

1
2 החלטה זו תעסוק בשאלה האם הסמכות העניינית לדון בתביעת מזונות קטינה מסורה לבית המשפט
3 לענייני משפחה (להלן: "בית המשפט") או שמא לבית הדין הרבני (להלן: "בית הדין").

רקע עובדתי רלוונטי לבקשה זו

4
5
6
7 התובעת והנתבע נישאו זל"ז כדמו"י ביום 18.x.x.
8
9 כנובע מקשר הנישואין של הצדדים נולדה ביום 19.x.x בת אחת (להלן-"הקטינה").

השתלשלות העניינים

10
11
12
13 ביום 23.7.18 הגישה התובעת לבית הדין בקשה ליישוב סכסוך.
14
15 ביום 4.11.18 הגישה התובעת לבית הדין תביעת גירושין ללא כריכה.
16
17 ביום 3.12.18 הגיש הנתבע לבית הדין תביעת גירושין אליה כרך את סוגיית המזונות.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

23 מרץ 2020

תלה"מ 28042-03-19 מ' נ' ק'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

ביום 19.x.x. נולדה הקטינה.

ביום 9.1.19 התקיים דיון בבית הדין הרבני.

ביום 10.3.19 התקיים דיון נוסף בבית הדין.

ביום 10.3.19 ניתן על ידי בית הדין הרבני פסק דין, בו נקבע כי הנתבע יישא במזונות הקטינה בסך של 800 ₪ לחודש.

ביום 12.3.19 הגישה התובעת תביעה למזונות הקטינה לבית המשפט.

ביום 20.5.19 התקיים דיון נוסף בבית הדין. בדיון זה, חתמה התובעת על הסכם גירושין אשר כולל בתוכו הסדרי שהות ומזונות הקטינה. הנתבע לא חתם על הסכם זה וההסכם לא אושר על ידי בית הדין.

ביום 11.9.19 התקיים דיון נוסף בבית הדין.

ביום 12.9.19 ניתן פסק דין על ידי בית הדין בו נקבע בין היתר כי סוגיית מזונות הקטינה היא בסמכותו.

ביום 12.9.19 הוגש ערעור לבית הדין הרבני הגדול על פסק הדין הקובע את עניין הסמכות. הערעור לא נדון כי התובעת לא הפקידה עירבון בסך של 10,000 ₪ להבטחת הוצאות הנתבע בהתאם להחלטת בית הדין הרבני הגדול מיום 18.11.19.

ביום 30.1.20 התקיים דיון נוסף בבית הדין.

ביום 9.2.20 התקיים דיון ראשון בבית המשפט בו העלה הנתבע טענה של חוסר סמכות עניינית של בית המשפט לדון בהליך זה, נוכח ההליכים שהתקיימו בבית הדין. בתום הדיון ניתנה החלטה המורה לצדדים להגיש סיכומים בשאלת הסמכות העניינית בצירוף המסמכים הנדרשים.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

23 מרץ 2020

תלה"מ 28042-03-19 מ' נ' ק'

עיקר טענות התובעת בסיכומים

1
2
3 הלכה אשר נקבעה בר"ע 120/69 שרגאי נגד שרגאי פ"ד כג (2) 171 (להלן: "הלכת שרגאי") שרירה
4 וקיימת ואף אושרה על ידי בית המשפט העליון לאחרונה בבע"מ 7628/17 (פורסם בנבו). לפיכך, לא
5 ניתן לכרוך את מזונות הקטינה לתביעת הגירושין.
6
7 בתביעת הגירושין שהגישה התובעת היא הדגישה כי היא איננה מסכימה לסמכותו של בית הדין לדון
8 במזונות הקטינה לכשתיוולד.
9
10 תביעת הגירושין אליה נכרכה סוגיית מזונות הקטינה הוגשה על ידי הנתבע לפני שנולדה הקטינה.
11 בדיון שהתקיים בבית הדין ביום 9.1.19, ללא נוכחות התובעת וטרם לידת הקטינה, התאפשר לנתבע
12 לדרוש כי מזונות הקטינה ידונו בבית הדין.
13
14 בדיון שהתקיים בבית הדין ביום 10.3.19 התנהל שיח שלא בא לידי ביטוי בפרוטוקול הדיון והדיינים
15 מסרו לצדדים "הסכם הגירושין" (להלן: "ההסכם") עליו, לפני משורת הדין, חתמה התובעת מתוך
16 כוונה לסיים את המחלוקות ואולם, לאחר שהסכם הגירושין נחתם על ידי התובעת, התעוררו
17 מחלוקות, לרבות מחלוקת בשאלת הסמכות של בית הדין לדון במזונות הקטינה והנתבע סירב לחתום
18 על ההסכם.
19
20 על אף שבדיון העלה ב"כ התובעת טענה בדבר כריכת מזונות הקטינה שטרם נולדה, ניתן פסק דין
21 המחייב את הנתבע במזונות בסך של 800 ₪ לחודש.
22
23 בדיונים שהתקיימו בבית הדין, דברי ב"כ התובעת לא נרשמו בפרוטוקול הדיון ורק בדיון שהתקיים
24 ביום 11.9.19, התעקש ב"כ התובעת כי דבריו ירשמו בפרוטוקול הדיון.
25
26 התובעת עמדה על כך שסוגיית המזונות לא ידונו בפני בית הדין ומעולם לא ביקשה כי יפסקו מזונות
27 לקטינה.
28
29 התובעת הסכימה להצעת בית הדין אשר ניתנה במסגרת משא ומתן אך לא הסכימה לסמכות של בית
30 הדין לדון במזונות הקטינה. התובעת לא חתמה על ההסכם הגירושין במקום בו נכתב כי "הסמכות

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

23 מרץ 2020

תלה"מ 19-03-28042 מ' נ' ק'

1 לדון בנושא המזונות היא לביה"ד". ב"כ התובעת לא העלה על דעתו כי בית הדין יעשה שימוש בהסכם
2 שלא נחתם על ידי שני הצדדים.

3
4 ההסכם שנחתם רק על ידי הנתבע איננו מחייב.

5
6 עצם הגשת הערעור מלמד על אי הסכמת התובעת לסמכות של בית הדין לדון במזונות הקטינה.

7
8 הערעור נזנח מפאת חוסר היכולת הכלכלית להפקיד את העירבון. לו סבר בית הדין הרבני הגדול כי
9 אין כל סיכוי לערעור, הערעור היה נדחה ללא תגובת הנתבע ואי דחיית הערעור מלמד על סיכוי סביר
10 בהצלחת הערעור.

11
12 פסק הדין של בית הדין הרבני הקובע את דמי המזונות הוא למעשה החלטה זמנית אשר איננה מהווה
13 מעשה בית דין.

14
15 עצם הגשת תביעת גירושין כרוכה לפני לידת הקטינה יש בה כדי לדחות את הכריכה.

עקר טענות הנתבע

16
17
18
19 התובעת חתמה על ההסכם אשר כולל בתוכו בין היתר את דמי המזונות והסכימה בכך לסמכות של
20 בית הדין.

21
22 בדיון שהתקיים ביום 11.9.19 טען ב"כ התובעת לראשונה את טענת העדר הסמכות וטענה זו נדחתה
23 על ידי בית הדין.

24
25 התובעת זנחה את הערעור מכיוון שהבינה כי הערעור נעדר כל סיכוי, ולא בשל חיסרון כיס.

26
27 התובעת מיוצגת על ידי עו"ד פרטי, בעוד שהנתבע מיוצג על ידי עו"ד מטעם הלשכה לסיוע משפטי.

28
29 הצדדים הם בני הזוג חרדים וטבעי שעניינם ידון בבית הדין.

30

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

23 מרץ 2020

תלה"מ 28042-03-19 מ' נ' ק'

1 התובעת היא זו שפתחה בעצמה את ההליכים בבית הדין הרבני ואף דרשה כי בית הדין יפסוק בעניין
2 המזונות.

3
4 התובעת העלתה את טענות הסמכות בשיהוי ולא בהזדמנות הראשונה וזאת לאור חוסר שביעות רצונה
5 מפסק הדין בו נקבעו דמי המזונות.

6
7 בעניינם של הצדדים התקיימו חמישה דיונים בבית הדין.

8
9 הלכת שרגאי לא חלה במקרה הזה משעה שהתביעה לגירושין הוגשה על ידי התובעת והיא לא טענה
10 את הטענה בדבר חוסר הסמכות של בית הדין בהזדמנות ראשונה.

11
12 בית הדין קנה את הסמכות לדון בעניין המזונות מכוח הסכמת הצדדים.

הכרעה

13
14
15
16 לאחר עיון בעמדת הצדדים ובמסמכים שצורפו לסיכומים, הגעתי למסקנה כי הסמכות לדון במזונות
17 הקטינה מסורה לבית הדין.

18
19 **ס' 3 לחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין) התשי"ג-1953 (להלן: "חשבד"ר") קובע כי:**

20
21 " הוגשה לבית דין רבני תביעת גירושין בין יהודים, אם על ידי האשה ואם על ידי האיש, יהא לבית
22 דין רבני שיפוט יחודי בכל ענין הכרוך בתביעת הגירושין, לרבות מזונות לאשה ולילדי הזוג".

23
24 **בהלכת שגראי נקבע "בשורה התחתונה" בין היתר כי " לא ניתן לכרוך את תביעת הילדים למזונות**
25 **בתביעת גירושין".**

26
27 על הלכה זו חזר בית המשפט העליון אף לאחרונה **ראו: בג"ץ 5796/19 מיום 11.09.19 (פורסם לנבו);**
28 **בע"מ 7628/17 מיום 25.09.19 (פורסם בנבו).**

29
30 יחד עם זאת, **סעיף 9 לחשבד"ר קובע כי:**

31

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

23 מרץ 2020

תלה"מ 19-03-28042 מ' נ' ק'

1 " בענייני המעמד האישי של יהודים כמפורט בסעיף 51 ל"דבר המלך במועצתו על ארץ-ישראל-1922
2 1947 " או בפקודת הירושה, אשר בהם אין לבית דין רבני שיפוט יחודי לפי חוק זה, יהא לבית דין
3 רבני שיפוט לאחר שכל הצדדים הנוגעים בדבר הביעו הסכמתם לכך".
4
5 במילים אחרות, מכוח ס' 9 לחשבד"ר, רשאים הצדדים להגיע להסכמה כי הסמכות לדון בעניין
6 מזונות קטינים מסורה לבית הדין.
7
8 בתוך כך, נקבע בהלכת שרגאי כי " סעיף 9 לחוק השיפוט הרבני מקנה לבית דין רבני סמכות שיפוט
9 בענייני מעמד אישי שאינם כרוכים בתביעת הגירושין, ובכלל זה מזונות ילדים, וזאת בהינתן הסכמת
10 הצדדים להתדיין לפנינו בנושא " ראו גם : בג"ץ 5796/19 מיום 11.09.19 (פורסם לנבו).
11
12 טוענת התובעת כי היא לא עמדה על כך שבית הדין יפסוק את מזונות הקטינה. לא ניתן לקבל טענה
13 זו של התובעת. בדיון שהתקיים בבית הדין ביום 10.03.19 ביקשה התובעת, כשהיא מיוצגת על ידי
14 עורך דין כי בית הדין יפסוק לקטינה "מזונות על פי חוק" ראו: ש' 107-108 לפרוט' הדיון. די באמירה
15 זו של התובעת כדי לקבוע כי היא הסכימה לסמכות של בית הדין לדון במזונות הקטינה. הדבר נכון
16 ביתר שאת משעה שבית הדין הביע עמדה לפיה הסמכות לדון במזונות הקטינה מסורה לו ראו: ש'
17 78-79 לפרוט' הדיון.
18
19 ביום 10.03.19 נתן בית הדין פסק דין בו נקבעו מזונות הקטינה בסך של 800 ₪ לחודש. התובעת לא
20 ערעה על פסק הדין לא במישור גובה המזונות ולא במישור הסמכות ובכך הביעה ההסכמה בפעם
21 נוספת לסמכות של בית הדין לדון במזונות הקטינה.
22
23 האישה טוענת כי ב"כ העלה טענה של חוסר סמכות של בית הדין לדון במזונות הקטינה
24 ודבריו לא נרשמו בפרוטוקול הדיון. לא ניתן לקבל טענה זו של התובעת משעה שלא הוגשה
25 בקשה לתיקון הפרוטוקול כך שישקף את מהלך הדיון הנטען על ידה ראו: ע"א 3088/19 מיום
26 20.6.2019 (פורסם בנבו); ע"א 7419/19 מיום 21.08.19 (פורסם בנבו).
27
28 בנוסף, התובעת אף חתמה על ההסכם אשר מאמץ את סכום המזונות אשר נפסק על ידי בית הדין
29 וזאת לאחר שבית הדין "דן ופסק" בעניין מזונות הקטינה ראו: תמ"ש 15-09-38296 מיום 29.05.16
30 (פורסם בנבו).
31

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

23 מרץ 2020

תלה"מ 19-03-28042 מ' נ' ק'

1 טוענת התובעת כי ההסכם איננו מחייב מכיוון שהוא לא נחתם על ידי הנתבע. ההסכם אומנם אינו
2 הסכם מחייב מכיוון שהוא לא אושר על ידי בית הדין **ראו: ס' 24 לחוק הכשרות המשפטית**
3 **ואפטרופסות תשכ"ב – 1962** בכל הנוגע לחלוקת זמני השהות **וס' 12 (א) לחוק לתיקון דיני משפחה**
4 **(מזונות) תשי"ט 1959** בכל הנוגע למזונות הקטינה ואולם, חתימת התובעת על ההסכם, מית שהבינה
5 את תוכנו והסכימה לאמור בו **ראו: ע"א 467/64 שויץ נ' סנדור, פ"ד יט (2) 113, ע"א 1548/96 בנק**
6 **איגוד לישראל נ' לופו, פ"ד נד (2) 559**.
7

8 טוענת התובעת כי העובדה שלא הסכימה לסמכות של בית הדין נלמדת מעצם הגשת הערעור על פסק
9 הדין של בית הדין הקובע כי הסמכות לדון במזונות הקטינה מסורה לו. אינני מקבל טענה זו.
10

11 ראשית, פסק הדין הקובע את עניין הסמכות ניתן ביום 25.09.19. ביום 10.03.19 - דהיינו לפני למעלה
12 מחצי שנה לפני שניתן פסק הדין בעניין הסמכות, בית הדין הבהיר כי הסמכות לדון במזונות הקטינה
13 מסורה לו ונתן בו ביום פסק דין למזונות. השתהות בעל דין בדבר העדר סמכות עניינית בשלב מוקדם
14 של הליך עלולה לחסום אותו מלהעלות טענה זו בשלב מאוחר מחמת מניעות שנוצרה עקב מחדל זה
15 **ראו: עמ"ש 13-09-5793 מיום 3.3.14 (פורסם בנבו)**.
16

17 שנית, הערעור לא נדון מכיוון שהתובעת לא הפקידה עירבון להבטחת הוצאות הנתבע בערעור. טענת
18 התובעת כי העירבון לא הופקד בשל חיסרון כיס לא נתמכה בראיה כלשהי והתובעת אף "לא ניסתה
19 את מזלה" על דרך של הגשת בקשה פטור מהפקדת העירבון.
20

21 לאור כל האמור לעיל אני קובע כי התובעת הסכימה לסמכות של בית הדין לדון במזונות הקטינה.
22 בבחינת למעלה מן הצורך אתייחס לטענת התובעת כי עצם הגשת תביעת גירושין כרוכה לפני לידת
23 הקטינה יש בה כדי לדחות את הכריכה. אכן, קיימת גישה כי לא ניתן להגיש תביעת מזונות טרם לידתו
24 ובואו לעולם של הקטין. משכך תביעה שהוגשה במועד שקדם ללידת הקטין, אינה ניתנת לכריכה **ראו:**
25 **תמ"ש 15-09-20989 מיום 2.11.15 (פורסם בנבו)**. ואולם, איני סבור כי ניתן לאמץ גישה זו בעניינינו.
26

27 ראשית, התובעת הגישה תביעה לגירושין לפני לידת הקטינה וציינה כי התביעה "ללא כריכה". בטופס
28 "הסטנדרטי" של בית הדין ציינה התובעת כי היא לא מבקשת שבית הדין ידון במזונות הקטינה.
29 במילים אחרות, התובעת האמינה כי ניתן לכרוך מזונות הקטינה לתביעת גירושין והטענה כי עצם
30 הגשת תביעת גירושין כרוכה לפני לידת הקטינה יש בה כדי לדחות את הכריכה היא בבחינת טענה

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

23 מרץ 2020

תלה"מ 28042-03-19 מ' נ' ק'

1 סותרת בעל דין הטוען טענה מסוימת מושתק – במצבים מסוימים – מלטעון טענה הפוכה בהליך אחר
2 ראו: ע"א 810/17 גיל באשה נ' סמי גרדג' ואח' מיום 31.10.18 (פורסם בנבו).

3
4 שנית, בתמ"ש 20989-09-15 לעיל - בשונה מהמקרה שלפניי - לא ניתנה הסכמת המשיבה לדון בסוגית
5 המזונות בבית הדין הרבני גם לא בהתנהגות ולמעשה בית הדין הרבני לא נדרש כלל לסוגיית מזונות
6 הקטין לגופה.

7
8 בג"צ 8497/00 פייג-פלמן נ' פלמן, פד"י נו (2) 118
9 הקובעת עיקרון כיבוד ערכאות הדדי ולפיו כאשר אחת משתי הערכאות – בית הדין או בית המשפט –
10 קנתה סמכות לדון בעניין שנתבע בפניה כדין, הערכאה האחרת לא תיזקק לאותו העניין אף אם נתונה
11 לה סמכות שיפוט מקבילה, אני קובע כי הסמכות לדון בעניין מזונות הקטינה מסורה לבית הדין.

12
13 לאור התוצאה התובעת תישא בהוצאות הנתבע בסך של 2,000 ₪ אשר ישולמו בתוך 30 יום.

14
15 **המזכירות תסגור תיק זה.**

16
17 **ניתן לפרסם בכפוף להשמטת פרטים מזהים.**

18
19 ניתנה היום, כ"ז אדר תש"פ, 23 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.

20

21 פליקס גורודצקי, שופט